

Paul Maar
BAY BELLO'YA
TEKRAR KAVUŐMAK
BAY BELLO



Çeviren: Süheyla Kaya ■ Resimleyen: Ute Krause

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran
Editör: Tuğçe Özdeniz
Düzeltili: Mustafa Aydın
Kapak ve İç Tasarım: Gözde Bitir
Tasarım Uygulama: Recep Eren



1. Basım: 1000 adet, Aralık 2016

ISBN 978-975-07-3355-0

Wiedersehen mit Herrn Bello, Paul Maar

İllüstrasyon: Ute Krause

© Verlag Friedrich Oetinger, Hamburg 2008

© Can Sanat Yayınları A.Ş., 2016

Bu eserin Türkçe yayın hakları Akcalı Telif

Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak

kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni

olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.

Yayıncı Sertifika No: 31730

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33

cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Kapak Baskı: Azra Matbaası; Sertifika No: 27857

Adres: Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok Kat: 3

No: 3/2 Topkapı, Zeytinburnu, İstanbul

İç Baskı ve Cilt: Türkmenler Matbaacılık Rekl. San.

ve Tic. Ltd. Şti.; Sertifika No: 12584; Adres: Maltepe Mah.

Gümüşsuyu Cad. No:16 Topkapı, İstanbul



Bu kitabın sahibi:





Paul Maar

1937 yılında, Schweinfurt'ta doğan Paul Maar resim ve sanat tarihi öğrenimi gördü. Başlarda sanat eğitmenliği yapan Maar bugün Alman çocuk ve gençlik edebiyatının en önemli isimlerindedir. Yazar Alman Gençlik Edebiyatı Ödülü, Friedrich-Rückert Ödülü ve E.T.A. Hoffman Ödülü gibi pek çok prestijli ödülün de sahibidir.

**Yazarın yayınevimizden çıkan
diğer kitapları:**

BAY BELLO VE MAVİ MUCİZE

BAY BELLO'NUN YENİ MACERALARI

SAMS İLE BİR HAFTA

SAMS'IN DÖNÜŞÜ

SAMS TEHLİKEDE

YENİ DİLEK NOKTALARI

MARTIN İLE SAMS

BAY BELLO'YA TEKRAR KAVUŐMAK

BAY BELLO

3

İçindekiler

- Bello Dertli, 7
Max, Hikâyenin Öncesini Anlatıyor, 21
Max, Selina'yı Anlatıyor, 31
Ertesi Gün, 51
Macera Başlıyor, 67
Yolculuk, 78
Bay Melkon'un Evinde, 90
Astor Amca'nın Hikâyesi, 100
Büyük Korku, 105
Kaçırma, 119
Bu Arada Bay Melkon'un Evinde, 130
Sirkte, 137
Bello'dan Haber Yok, 143
Umutlar Azalıyor, 155
Bir Sansasyon ve Sonuçları, 173
Max'ın Planı, 189
Gece Macerası, 203

Kurtuluş, 213
Eve Dönüş, 225
Birkaç Gün Sonra, 232
Birkaç Hafta Sonra, 235



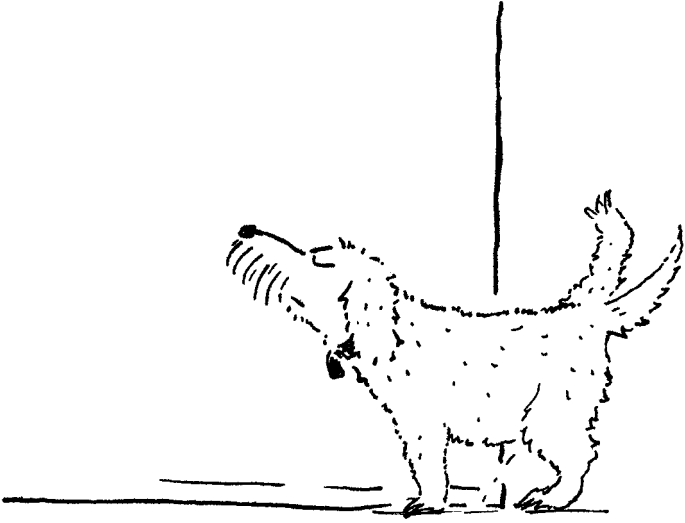
Bello Dertli



Bello Anlatıyor

Evveldi gün Max'la birlikte şehre gittik.

Çok heyecan vericiydi, keşfedilecek bir sürü yeni koku vardı. Kokulardan biri köstah, şey, yani küstah bir köpeğe ait olmalıydı, çünkü sokak kapımızın yakınındaki köşeye işemişti. Arka bacağımı kaldırıp oraya işedim, onun bıraktığı kokuyu kendi kokumla değiştirdim. Sonuçta burası benim bölgem. Bu bölgede başka köpekler yer yok. Yolda birkaç köpekle karşılaştık. Oldukça kaba bir *schnauzer* bana havladı. Başka köpeklerin yanında köpek gibi davrandığım zaman Max, durmadan sırtır ve çeşitli yorumlar yapar. Bu defa da, "Bello, sen iki dili de çok iyi konuşu-



yorsun ama bana kalırsa köpeklere havlarken hiçbir şey demek istemiyorsun!” dedi. “Yani bu ‘hav, hav, hav’ hiçbir şey ifade etmiyor. Sence de öyle değil mi?”

Cevap vermedim; zaten dışarıda, etrafta başkaları varken konuşmamam gerekiyor.

Köpek arkadaşlarımla çoğu bana dostça davranıyor, benimle koşup oynamak istiyorlar. Ama kendimi tamamen onlara ait hissetmiyorum. Asıl tuhaf olan, kendimi insanlara da ait hissetmemem. Postu olan ve dört ayak üzerinde yürüyen insan mı olur! Her şeye rağmen diğer köpeklerle aramın iyi olduğunu söyleyebilirim.

İnsanların, özellikle küçük insanların yanında

çok zorlanıyörüm. Şehirde küçük insanlardan oluşan bir sürüyle karşılaştık. Belli ki sahipleri onları dolaştırmaya çıkarmıştı.

Küçük insan sürüsü uzaklaştıktan sonra şikâyet etmeye başladığımda, “Ona sahip değil öğretmen deniyor,” diye açıkladı Max. “Ayrıca sürü değil bir sınıftı gördüğümüz, belli ki okul gezisine çıkmışlar.”

“Gezi falan yaptıkları yok, köpeklerle alay ediyorlar!” dedim. “Her gün aynı şey oluyör. Kasabım bozuluyör!”

“Asabın bozuluyor, kasabın değil,” diye düzeltti Max. “Ayrıca yakınlarda kimse olmasa bile biraz daha sessiz konuşmalısın.”



Max Anlatıyor

Eve döndüğümüzde Bello hâlâ keyifsizdi; canı sikkinsa kesinlikle yerinde duramaz. Odanın içinde bir aşağı bir yukarı dolaşıp duruyordu.

Ben masamda oturmuş ödevlerimi yapıyordum; daha doğrusu yapmaya çalışıyordum. Bello'nun bir oraya bir buraya yürümesi beni çok rahatsız etmişti.

Elimdeki kalemi bırakıp, "Artık yerine otur lütfen!" dedim. Bello'nun yürümeye devam ettiğini görünce de komut verdim: "Otur Bello, otur!"

Fakat köpeğimin umurunda bile olmadı.



Bello Anlatıyor

"Bello otur!" Belki köpeğinizle böyle konuşabilirsiniz ama dostunuzla asla! Duymazdan geldim. Max daha nazik konuşması gerektiğini anladı ve şöyle dedi: "Bello'cuğum, buraya gelsene! Neler oluyor böyle?"

Bu ifade daha iyiydi. Yanına, halının üstüne oturup başımı Max'ın kucağına yasladım. Tüylerimi okşayan Max, bir kez daha sordu: "Neler oluyor Bello'cuğum? Neyin var senin?"

"Sağ kulağımın haline katlanabilirim," dedim.

"Bence de," diye karşılık verdi Max.

"Gerçi epeyce mor," dedim.

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu.

"Şey," dedim. "Heyecanlandığım veya öfkelandiğim zaman doğru sözcükler aklıma bir türlü gelmi-

yör. Veya düşündüğümden farklı bir sözcük çıkıyor ağzımdan. “Zor, diyecektim.” Nihayet doğru sözcüğü bulmuştum. Genellikle arka ayağımla kulağımı kaşıyınca sorun çözülüyor. “Çok zor. Uzunlar genellikle bir şey demiyor, sadece aptal aptal bakıyor.”

“Yetişkinleri kastediyorsun,” diye düzeltti Max.

“Evet, uzun yetişkinler. Ama kısalar...”

Max, yine araya girdi: “Yani çocuklar.”

Sürekli beni düzeltmek zorunda hissediyör kendisini. Oysa her şey apaçık ortada. Kısa yetişkin göreniniz oldu mu hiç?

“Evet, çocuklar,” diye tekrar ettim. “Bir türlü dillerini yutamıyorlar.”

“Tutamıyorlar, diyecektin sanırım.” Max, düzeltmekle yetinmedi, açıklamaya da girişti: “Yutamamak çiğnediğin bir şeyin boğazından geçmemesi demektir.”

Sanki ben bilmiyörüm da! Kemirdiğim kemik parçalarının boğazımdan geçmediği çok oldu.

“Evet, evet,” dedim. “Biraz önce dilim sürçtü. Yani, çocuklar bir türlü dillerini tutamıyorlar. Beni gördükleri anda, ‘Anne, şu köpeğe bak, ne komik! Bir kulağı uzun, bir kulağı kısa!’ diye bağırıyorlar. Veya bana, ‘Ne komik bir köpeksin sen. Sol kulağına ne oldu, ne kadar da kısa,’ diyorlar. İçimden şöyle yanıt vermek geçiyor: ‘Saçma sapan konuşuyörsün. Sol kulağım kısa değil, sağ kulağım uzun. Bay Melkon diye

biri sihir yaparak sağ kulağımı uzattı.' Ama sadece ikimiz yalnızken konuşmama izin var."

"Bu söylediğin tamamen doğru sayılmaz. Babam ve Verena'yla da konuşabiliyorsun. Tabii etrafta başkaları yoksa."

"Şimdi de tüylerimle ilgili oluyör aynısı. Şöyle bağıryörlar: 'Hey, anne, şu komik köpeğe bak! Ne olmuş buna böyle? Boya kovaşına mı düşmüş?' Benimle alay etmeleri hoşuma gitmiyör."

"Evet, buna çok kıziyorsun."

"Çok mu kıziyörüm? Nasıl anladın?"

Max güldü. "Hırlıyorsun çünkü."

"Hırlıyör muyum? Gerçekten mi?"

"Hem de nasıl!"

"Köpek gibi mi, yoksa insan gibi mi hırlıyörüm?" diye sordum ve sözcüğü yine yanlış kullandığımı fark edip hemen düzelttim. "Yani insan gibi mi hırlıyörüm?"

"Köpek gibi hırlıyorsun," dedi Max. "Ve zaten köpeksin."



Max Anlatıyor

Bello bir süreliğine sessizce önüne bakıp öylece durdu. Bir şeyler düşünüyordu galiba. Sonra ba-

şını kaldırıp yüzüme baktı ve, "Ben gerçekten köpek miyim?" diye sordu.

"Elbette," dedim. "Tüylerin var, ağzın ve burnun köpeklerinki gibi, dört ayak üstünde yürüyorsun ve... ve..."

"...Ve konuşabiliyorum, düşünebiliyorum," diye devam etti Bello. "Normal bir köpek insanlar gibi konuşabilir mi? Normal bir köpek senin söylediğin her şeyi anlayabilir mi?"

"Haklısın," demek zorunda kaldım. "Peki, ama köpek olmak istemiyorsan, nesin sen? Bir *köpekin-san* mısın?"

"Dışarıdan köpek Bello gibi görünüyorum ama içimde hâlâ Bay Bello yaşıyor," diye cevapladı Bello. "Köpek Bello iyi koku alır. Çok iyi koku alır. Her sokak lambasını koklar. Kemik sever. Başka köpeklerle havlar ve arka patisiyle kulağının arkasını kaşıyabilir. İçimdeki Bay Bello ise diğer köpeklerin peşinden koşmak veya bir zamanlar farenin teki orada dolaştı diye burnunu toprağın altına sokmak istemiyor. Ama Bello her zaman daha güçlü ve ne yapılması gerektiğine hep o karar veriyor. Bay Bello'nun elinden bir şey gelmiyor."

Başımı salladım. Bello'yu anlayabiliyordum. Bir anlamda ben de benzer şeyler yaşıyordum.

"Bana da sık sık böyle oluyor," dedim. "Senin aksine, benim içimde Max'a karşı hep zafer

kazanan bir köpek yok. Benim içimdeki de çoğu kez yapmak zorunda olduklarımdan başka şeyler yapan bir maymun.”

Bello sordu: “Gerçekten mi? Bir zamanlar maymun muydun sen?”

“Evet, milyonlarca yıl önce,” dedim gülererek.

“Ama o zaman Max henüz çok küçüktü,” dedi Bello.

Yine gülmek zorunda kaldım. “Bello, sen insanlar gibi konuşuyorsun fakat sayılarla hiç aran yok. Milyonlarca yıl önce, çok çok uzun zaman önce demek. Milyonlarca yılın sonunda insansı maymunlar, maymunsu insanlara dönüştü.”

“Onlar da mavi sıvıdan içip dönüştüler, öyle mi?” diye sordu Bello.

Bir kahkaha patlattım. Bello bana kırılmıştı.



Bello Anlatıyor

Evet, gerçekten kızmıştım ve şöyle dedim: “Bir dost, dostuna güler mi hiç! Benimle alay edilmesin-



den hoşlanmıyörüm. Ha sayılardan anlamadığım için gülünmüş, ha bir kulağım diğlerinden uzun olduğu için gülünmüş, benim için aynı şey.”

“Sanırım aşırı hassas davranıyorsun,” dedi Max. “Şimdiye kadar uzun kulağına gülündüğünü hiç fark etmedim.”

“Ama gülüyörlar. Yeşil tüyelerime daha fazla gülüyörlar.”

Max eğildi ve beni iyice inceledikten sonra, “Gerçekten abartıyorsun,” dedi. “Sadece ayakların biraz yeşil, o kadar.”

“Sadece ayaklarım değil,” dedim ve göbeğimi görmesi için yere sırt üstü uzandım.

“Haklısın,” dedi Max. “Evet, göbeğindeki tüyeler açık yeşil. Ama sadece sırt üstü yattığın zaman görünüyor.”

“Ama yeşil tüyler giderek çoğalıyor,” dedim. “Evelsi gün karnım yeşil tüylerle kaplı değildi. Belki de yarın sırtım çayır gibi görünecek. Böyle devam ederse bir hafta içinde bir kedi gibi yemyeşil olacağım.”

“Bildiğim kadarıyla kediler yeşil değil.”

“Aslında ‘ke’ ile başlayan başka bir hayvanı kasetmişim.” Kısa bir süre sonra arka patimle kulağımın arkasını kaşıdım ve hayvanın ismi hemen aklıma geldi: “Kertenkele gibi,” dedim.

“Nedeni ne acaba?” diye sordu Max. “Belki de Bay Melkon’un cıvalı suyundan yeterince içmemişsindir?”

“Çok içtim; o şey imrenç olmasına rağmen,” yanıtını verdim. Ve Max’ın beni düzeltmesine fırsat vermeden doğru sözcüğü buldum. “İğrenç demek istiyordum, çok iğrenç, tiksindirici!”



Max Anlatıyor

Bay Melkon’un mavi sıvısının yan etkileri ortaya çıkmıştı. Hem de haftalar sonra. “Böyle olacağını hiç

düşünmemiştim,” dedim. “Kötü. Çok kötü!”

Bello uzun kulağının arkasını kaşıdıktan sonra şunları söyledi: “Umarım ikinci sıvının yan etkisi yoktur ve kulaklarım el havlusu kadar büyümmez. Ama ben üçüncü kez içtiğim sıvının da yan etki yapabileceğini hissediyorum.”

“Üçüncü sıvı mı? O sıvı senin insanlar gibi konuşmanı sağladı.”

“Çok doğru,” dedi Bello. “Giderek daha iyi konuşuyorum. Dilim artık hiç sürçmüyor.”

“Hiç sürçmüyor mu?” İyice abartmıştı. “Neredeyse hiç, demek istedin herhalde.”

“Bay Melkon’u arayıp bu yan etkiye karşı ne yapmamız gerektiğini sorsana.”

Önce ne dediğini anlamadım. “Dilinin bazen sürçmesini önlemek için mi?” diye sordum.

“Hayır, tüyelerimin yeşermesini önlemek için,” diye yanıtladı.

Bir an Bay Melkon’u kulesinde oturmuş, kâğıtlara birtakım formüller yazarken hayal ettim. Telefon etmek anlamsızdı. Zaten kulede telefon da yoktu. “Bay Melkon kesinlikle telefona yanıt vermez,” dedim. “Bunu sen de biliyorsun.”

“O halde yine Bay Melkon’un evine gidelim. Bana o iğrenç sıvıdan bir kez daha vermesi gerekiyör,” dedi Bello.

Bir süre düşündüm. “Bay Melkon o sıvıyı yeniden insana dönüşmen için hazırlamıştı. Ama dönüşüm

gerçekleşmedi ve sen konuşabilen bir köpek oldun. Sıvıdan bir kez daha içersen belki bu defa insana dönüşürsün. İster misin bunu?”

Şimdi düşünme sırası Bello'daydı. “Herkesin alay edip güldüğü bir köpek olacağıma, kimsenin alay etmediği bir insan olmayı tercih ederim.”

“Hemen trene atlayıp Bay Melkon'a gitmemiz olanaksız.”

“Neden?”

“Birincisi, sonbahar tatili beş gün sonra başlıyor; okulu asmak istemiyorum.”

“Peki ya ikincisi ne?”

Başta söylemek istemedim. Ama Bello inatçıydı ve ısrarla sormaya devam etti: “Peki ikincisi ne? Eğer birincisi diye başlıyorsan ikincisini de söylemen gerek.”

“İkincisi, birini bize davet ettim; sınıfımızdan bir kız. Adı Selina. Hatıra defterine bir şeyler yazmak isteyip istemediğimi sordu. Herkese vermiyor bu defteri. Perşembe günü gelecek.”

Bello sadece, “Haaa!” dedi.

“Ne demek ‘Haaa?’”

“Haa demek haa demektir, başka bir anlamı yok.”

“Ona Bello adında bir köpeğimin olduğunu söyledim. Seni görmek istiyor. Senin için bir mahsuru yok, değil mi?”

Başını iki yana sallayan Bello, “Hayır, yok,” dedi.

“Ama senden bir ricam olacak. Selina'nın yanın-

da kesinlikle konuşmamalısın, anlaştık mı? Yoksa çok korkar. Düşünsene, eve ilk gelişinde konuşan bir köpekle karşılaşılıyor.”

“Bello ölü bir alık kadar sessiz olacak,” diye söz verdi. “Ama şu Selina döndükten sonra biz de Bay Melkon’a gideriz, değil mi?”

“Balık demek istiyorsun sanırım. Hemen yola çıkamayız. Ancak tatilde gidebiliriz, tabii babam izin verirse.”

“Sence Baba Sternheim izin vermez mi?”

“Bilmem, izin verir sanırım, ama belki de vermez!”

“Sanırım, sanırım!” diye hırladı Bello. “‘Sanırım’ sözcüğünden daha aptalca bulduğum başka bir sözcük daha var.”

“Neymiş o?” diye sordum.

“Belkü!” dedi.

“Sanırım ‘belki’ demek istedin,” diye düzelttim.

“Sanırım!” diye yanıtladı, ağzı kulaklarına varıncaya dek sırtarak.



BELLO:

Sanırım önce insanlerin dilini nasıl konuşabildiğim anlatılmalı. Tüylerimin neden giderek yeşerdiği. Ve mutlaka ziyaret etmek istediğim Bay Melkon'un kim olduğu. En iyisi Max anlatsın.



MAX:

Neden ben?



BELLO:

Çünkü Max benden daha iyi konuşabiliyor!